

Märkning av ekologiska produkter - checklista

Ord som associeras med ekologiskt (exempel bio, eko och liknande) får bara användas vid märkning, marknadsföring, försäljning och i handelsdokument om produktionen är ansluten till ett kontrollorgan och underställd kontroll enligt EUs lagstiftning* för ekologisk produktion.

Ekologiska produkter som **inte** är färdigförpackade livsmedel ska åtföljas av följande information – aningen på märkning eller på annat dokument som kan knytas till produkten:

- ✓ Kodnummer för kontrollorganet; **"SE-EKO-03"** är SMAKs kodnummer.
- ✓ Namn och adress på säljaren/avsändaren samt köparen (ej om försäljning direkt till konsument)
- ✓ Typ och mängd av produkt samt en hänvisning till ekologisk produktion t.ex. "Havre, Ekologisk-KRAV", "Äpplen Eko-KRAV"

Vid märkning av färdigförpackade ekologiska livsmedel tillkommer märkningskrav

Från och med 1 juli 2010 ska alla *färdigförpackade ekologiska livsmedel* inom EU märkas med EUs logotyp för ekologisk produktion. Ett "färdigförpackat livsmedel" har en förpackning som omsluter livsmedlet på ett sådant sätt att innehållet inte kan ändras utan att förpackningen ändras eller öppnas.

Övergångsregler gör det möjligt att använda märkning som uppfyller kraven i tidigare regelverk** ända fram till **1 juli 2012**. Efter detta datum ska alla gamla märkningar vara utbytta. För KRAV-märkning gäller att KRAVs gamla logotyp ska vara utbytt samma datum.

Ett syfte med EU-logotypen är att underlätta för konsumenterna i EUs medlemsländer att känna igen de ekologiska produkterna. Ett annat syfte är att visa att produkten kontrolleras enligt ett speciellt kontrollsystem och därmed öka trovärdigheten för ekologiska produkter.

Ekologiska färdigförpackade livsmedel som tidigare varit märkta med KRAVs logotyp, ska nu också märkas med EUs logotyp (se exempel 2 nedan)

Logotypen ska alltid åtföljas av följande information:

- ✓ **kodnummer** för kontrollorganet – ska finnas i samma synfält som logotypen
- ✓ **produktionsplats** för ingående jordbruksråvaror ska anges under kodnumret, uttryckt som "EU-jordbruk", "EU /Icke EU jordbruk" eller "Icke EU jordbruk":
I de fall då alla ingående jordbruksråvaror har producerats i ett och samma land är det tillåtet att istället ange ursprungslandet t.ex "Svenskt jordbruk". Observera att ordet "jordbruk" måste finnas med.

Exempel 1:

SE-EKO-03
EU-jordbruk

Exempel 2:

SE-EKO-03
Svenskt jordbruk

- ✓ KRAVs och EUs logotyper kan laddas ner via www.smak.se under "Ekologiska livsmedel o import" eller:

- ✓ EU: logotyp från EU-kommissionens hemsida
http://ec.europa.eu/agriculture/organic/eu-policy/logo_en

- ✓ KRAVs logotyp KRAVs hemsida:
<http://www.krav.se/Foretag/Markes anvandning/Ladda-ner-Nya-KRAV-market/>

Eko-logotypen får användas på importerade livsmedel och på ej färdigförpackade ekologiska livsmedel, men är inte obligatorisk i dessa fall. (se vidare nedan)

*Rådets förordning (EG) nr 834/2007 och kommissionens förordning (EG) nr 889/2008 styr vad som gäller för de livsmedel som får säljas som ekologiska inom EU. Av förordning (EG) nr 1235/2008 framgår regler för import av ekologiska produkter från tredje land. Kommissionens förordning (EU) nr 271/2010 reglerar villkoren för användandet och utseendet av logotypen

** Rådets förordning (EG) nr 2092/91

Krav på märkning av färdigförpackade ekologiska livsmedel

Jordbruksprodukter och vattenbruksprodukter som inte omfattas av förordningen får inte marknadsföras som ekologiska och inte märkas med EUs eko-logotyp. Det gäller t ex produkter från kanin, struts, vaktel, hjort, sniglar, vissa mikroalger och produkter från vilda djur eller viltfångad fisk eller på eller.

För vissa jordbruksprodukter som inte omfattas av förordningen kan det finnas nationella godkända regelverk. Sverige har t ex godkänt KRAVs regler för produktion av foder till sällskapsdjur som nationella regler. Innebörden av detta är att foder till sällskapsdjur som produceras enligt KRAVs regler får säljas /marknadsföras som "ekologiskt" och märkas med KRAVs logotyp. EUs logotyp får dock inte användas på dessa produkter.

Produkter som kommer från andra sektorer än jordbruk och vattenbruk får marknadsföras som ekologiska om detta sker på ett sätt som inte vilseleder konsumenten.

Vilket kodnummer och var ska det framgå?

EUs logotyp ska alltid åtföljas av "kodnummer" för det kontrollorgan som ansvarar för kontrollen av den senaste produktions- eller beredningsåtgärden. I många fall innebär det kodnummer för det kontrollorgan som certifierat det företag som ansvarar för paketering och märkning av produkten.

- ✓ Kodnummer ska finnas i samma synfält som EU-logotypen.
- ✓ Koden behöver bara finnas på ett ställe om logotypen används på flera ställen på förpackningen.

Hur ska ursprung på anges?

Ursprunget på de ingående jordbruksprodukterna ska anges direkt under kodnumret. Ursprung behöver inte anges för ingredienser som endast förekommer i små mängder, förutsatt att den totala mängden icke angivna ingredienser inte överstiger 2 % av den totala mängden i vikt av råvaror av jordbruksursprung.) Följande begrepp ska användas:

- ✓ "EU-jordbruk", om jordbruksråvaran har producerats i EU
- ✓ "Icke-EU-jordbruk", om jordbruksråvaran har producerats i ett icke EU-land
- ✓ "EU/icke-EU-jordbruk", om en del av jordbruksråvarorna har producerats i EU och en del har producerats i ett icke EU-land
- ✓ Man får byta "EU" eller "Icke-EU" mot ett specifikt land i det fall då alla de jordbruksråvaror som produkten består av har producerats i det landet.

SE-EKO-03
Svenskt jordbruk

Ovan nämnda uppgifter, "EU" eller "Icke-EU", ska i fråga om färg, bokstavsstorlek och bokstavstyp inte förekomma i en mer framträdande form än produktens varubeteckning.

Textens typsnitt

Kodnummer och produktionsplats skrivs lämpligen med typsnittet **"Myriad pro"**- regular eller bold

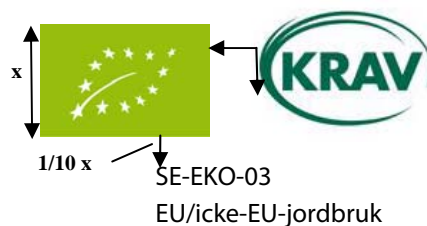
Storlek

- ✓ EU:s ekologiska logotyp ska vara minst 9 mm hög och 13,5 mm bred.
- ✓ KRAV-logotypen ska vara minst 12 mm bred (från ovalens vänstra ytterkant till dess högra ytterkant.) och minst lika framträdande som EU-logotypen och lika stor som EU-logotypen.
- ✓ För förpackningar som enligt livsmedelslagen är "små förpackningar" kan KRAV-logotypen krympas till 9 mm.

Friyta

- ✓ Friytan runt EU-logotyp ska vara 1/10 av märkets bredd.
- ✓ KRAVs logotyp ska ha en "friyta" runt om hela logotypen som är lika stor som texten "KRAV" är hög.

Inom friytan runt logotyperna får ingen text förekomma

Färg

- ✓ EUs logotyp får vara i grön "Pantone 376", i svart, i negativt tryck eller helt annan färg om förpackningen är i en enda färg. Dessutom accepteras en annan grön färg om en annan grön logotyp används.
- ✓ KRAVs logotyp ska vara i den gröna färgen "Pantone 342" eller svart.

Placering och typ av märkning

- ✓ I vissa fall består förpackningar av innerförpackningar och yttre delar. EU-logon ska finnas på den del av förpackningen som normalt exponeras i butiken. På övriga förpackningar är den frivillig.
- ✓ EUs logotyp ska placeras på ett framträdande ställe så att den är väl synlig, lätt att läsa och inte kan avlägsnas. Logotypen måste inte finnas på förpackningens framsida.
- ✓ KRAVs logotyp ska placeras på framsidan och gärna på fler synliga ställen på förpackningen.

Märkning vid införsel och import av ekologiska produkter

(införsel = från annat EU-land, import = från land utanför EU)

- ✓ Ekologiska produkter som är tillverkade, packade eller märkta i annat EU-land ska vara märkta med kod för det utländska kontrollorgan som övervakat sista beredningssteget och vara märkta med EUs logotyp och ursprung enligt ovan.
- ✓ Ekologiska produkter som importeras från tredje land ska vara märkta med kod för det utländska kontrollorgan som övervakat sista beredningssteget. Användning av EUs logotyp är frivillig på dessa produkter, såvida de säljs vidare utan förädling (se nedan)
- ✓ Om den importerade råvaran/produkten förädlas i ett EU-land är EUs logotyp obligatorisk i märkningen. Det innebär att ekologiska kaffeböner som importeras kan säljas utan EUs logotyp, men mallet/rostat kaffe av samma böner måste märkas med EUs logotyp. För ekologiska bananer som mognas men inte bereds på annat vis är EU-logotypen frivillig.
- ✓ Om man väljer att använda EU-logotypen då den inte är tvingande ska den alltid åtföljas av kodnummer för kontrollorgan och ursprung på jordbruksråvarorna.
- ✓ Om produkten förs in till Sverige och packas om här är det kodnummer för det certifieringsorgan som övervakar paketering och märkning i Sverige som ska anges.
- ✓ Om den ekologiska produkten även KRAV-certifieras av svenskt kontrollorgan ska namnet (och inte kodnumret) på detta kontrollorgan anges. Till exempel kan det stå "KRAV-certifiering utförd av SMAK" placerat vid företagets kontaktuppgifter.
- ✓ KRAV-märkning kan ske vid tillverkning och paketering utanför Sverige om ett avtal för packning och märkning på utländsk packplats upprättas med företaget. (se vidare KRAVs regler kapitel 2)

Märkning av livsmedel med mindre än 95% ekologiska ingredienser

Livsmedel som innehåller mindre än 95 procent ekologiska ingredienser av jordbruksursprung får **inte** märkas och beskrivas som ekologiska.

- ✓ Däremot får det i innehållsförteckningen på dessa produkter finnas uppgifter om vilka ingredienser som är ekologiska, om följande villkor uppfylls:
- ✓ Märkningen ska innehålla uppgift om vilket kontrollorgan som har kontrollerat och certifierat produkten

- ✓ Produkten uppfyller övriga krav som gäller för ekologiska livsmedel (tillåtna tillsatser och processhjälpmedel etc.)
- ✓ I förteckningen ska det även finnas en uppgift om den totala procentandelen ekologiska ingredienser i förhållande till den totala mängden ingredienser av jordbruksursprung
- ✓ Informationen ovan (om ekologiska ingredienser och procentandel) ska anges i samma färg o storlek som övrig text i innehållsförteckningen.

Märkning av produkter från jakt på vilda djur eller fisk

Produkter från jakt på vilda djur eller fiske efter viltlevande arter anses inte vara ekologisk produktion. Vad gäller fisk kan alltså endast odling av fisk, under vissa förutsättningar, vara att anse som ekologisk produktion.

Produkter i vilka huvudingrediensen är en produkt från jakt eller fiske är det tillåtet att hänvisa till att en ingrediens är ekologisk

- ✓ i förteckningen över ingredienser och
- ✓ i samma synfält som varubeteckningen (men ej i beteckningen)
- ✓ förutsatt att livsmedlet innehåller andra ingredienser av jordbruksursprung som samtliga är ekologiska samt att livsmedlet i övrigt är tillverkat enligt reglerna för ekologisk produktion

Märkning med kodnummer vid användning av underleverantör

Det är alltid kodnumret avseende det kontrollorgan som ansvarat för kontrollen av den senaste produktions- eller beredningsåtgärden som ska anges.

Ex1 : Om en eko-producent lägger ut verksamhet på en underleverantör som inte är ansluten till kontrollorgan, ska underleverantören omfattas av kontrollen och kodnummer för huvudaktörens kontrollorgan framgå av märkningen.

Ex.2 : Om en eko-producent lägger ut verksamhet på annat företag som har egen eko-certifiering för den aktuella verksamheten ska kodnummer för underentreprenören anges i märkningen.

Ex 3: Om eko-producenten lagt ut verksamhet på annat företag men dennes certifiering inte täcker den aktuella verksamheten är situationen att jämföra med exempel 1,d.v.s huvudproducenten/aktören har ansvar och kodnummer för dennes kontrollorgan ska finnas i märkningen.

Att tänka på för den som är har en KRAV-certifiering

- ✓ KRAVs namn får inte användas i produktens namn. Du får alltså inte kalla en produkt t ex KRAV-limpa.
- ✓ KRAV ska skrivas med versaler i all text.
- ✓ KRAVs logotyp får bara användas om produkten innehåller mer än 95% KRAV-certifierade ingredienser. Observera att EU-ekologiska ingredienser inte får räknas in i dessa 95%.
- ✓ Används KRAVs logotyp ska det framgå i ingrediensförteckningen vilka ekologiska ingredienser som är KRAV-certifierade. Använd gärna asterisker för att markera vilka ingredienser som är "EU-ekologiska" respektive "KRAV-ekologiska".
- ✓ I ingrediensförteckning: Använd beteckningen "KRAV-ekologisk ingrediens" respektive "ekologisk ingrediens" (för de ingredienser som är EU-ekologiska).
- ✓ Om produkten innehåller mer än 95% ekologiska ingredienser men mindre än 95% KRAV-certifierade ingredienser får produkten inte märkas med KRAVs logotyp men ska märkas med EUs logotyp om den säljs som ekologisk. I dessa fall kan det ingredienslistan ändå anges vilka ingredienser som är "KRAV-ekologiska".

Den som väljer att KRAV certifiera sin verksamhet måste iaktta reglerna för märkning i såväl EUs lagstiftning som i KRAVs regler.